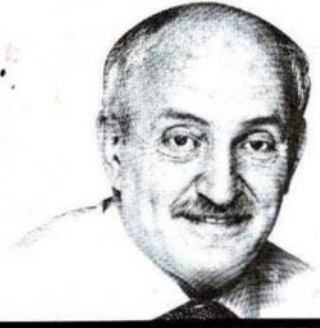

İSO 500'ün gizli kalan yanları eksik bilgiler

AROLAT'TAN

İSO Türkiye'ni 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasının ortaya çıkardığı veriler de ikinci 500 listesinin verileri de ilgi uyanıcıdır. Birçok araştırmacı, bu verileri ele alarak çalışmalar yaparlar. Bir yandan genel sanayi eğilimlerini, trendlerini ortaya koymaya çalışırlar. Bir yandan da sektörel verileri değerlendirirler. 1968 yılında İSO ilk 100 açıklanırken, 1978'de İSO 300 açıklanmaya başlanmış, 1981 yılından bu yana da İSO 500 açıklanıyor. Bu açıdan gelişmeleri ve trendleri ele alan araştırmacılar bunlardan önemli sonuçlar çıkarıyorlar. Dolayısıyla da yıllar içinde eksik verilerin giderek artması artması, sağlıklı kıyaslamalar yapma ve doğru eğilimleri belirleme konusunda sıkıntılar yaratıyor...

Raporların açıklanmasının ardından, önce genel sonuçlarla ilgili haberler ve değerlendirmeler yayımlanıyor. Ardından daha derin araştırma yapmak isteyenler ayrıntıdaki rakamlarla farklı çalışmalar, haberler ortaya koyuyorlar.

Arkadaşımız Talip Aktaş'ın bugün gazetemizde yer alan araştırma haberinde 2008 krizinden bu yana İSO 500 büyük içindeki firmaların giderek daha fazla, verilerini paylaşmaktan kaçındıklarını, bazı bilgileri açıklamadıklarını ortaya koyuyor. Öyle ki, Borsa'ya kote olan firmaların bile, rahatlıkla elde edilebilecek verilerini, İSO 500'de açıklamadıklarını gösteriyor. Haber içerisinde yer alan

1995'ten bu yana açıklanmayan veriler tablosunda da son yıllarda hızlı artış olduğu açık biçimde görülüyor.

Aktaş'ın haberinden 18 şirketin adının listede yer almasını istemediğini görüyoruz. 2000 yılında karını açıklamayan şirketin toplam içindeki oranı yüzde 5 iken, 2014 yılında kar rakamını açıklamayan şirketlerin oranı yüzde 49'a yükselmiş durumda. Çalışan sayısı konusunda bilgi vermeyen firmaların oranı yüzde 34, Özkaynak bilgisini eksik bırakanların oranı yüzde 40, İhracat konusunda açıklama yapmayanlar yüzde 28, Aktifleri konusunda eksik bilgi veren firma oranı da yüzde 34. Karını açıklamayan yabancı sermayeli şirket 14'e yükselmiş durumda. 500 büyük içerisinde Borsadaki şirket sayısı 80. Bunların 20'si, dörtte biri kendi şirket verilerinden önemlice bir bölümünün raporda yer almasına onay vermemişler.

Bu veriler 500 büyüğün eksik ve gizli kalan birçok veri içerdiğini gösteriyor. Bu verilere dayalı olarak çalışma yapacak araştırmacılar, 36 yıldır devam eden İSO 500 büyük raporlarından istedikleri sağlıklı sonuçları, genel trendleri ve sektörel eğilimleri ancak eksikli olarak ortaya koyabileceklerdir. Aktaş'ın hazırladığı tablo, 1995 yılında İSO 500 büyükte veride 232 rakam firmalarca açıklanmazken, 2014 yılında bu 4.9 kat artarak 1190'a yükselmiş durumda. Bu durum, bu olumsuzluğu ortadan kaldırmak için bir şeyler yapılması gerektiğini ortaya koyuyor.

Devleri bu olan bir sanayi, bizi üst gelir grubuna taşıyabilir mi?

KRİTİK AÇI

İsmet Özkul

ismet.ozkul@dunya.com

Istanbul Sanayi Odası'nın (İSO) 500 büyük sanayi kuruluşu araştırması, bu alandaki en ciddi ve köklü çalışmalarından birisi. Türkiye'nin sanayi üretiminin ağırlıklı bölümünü üreten 500 büyük kuruluşun yapısı, ülke ekonomisine yön veren bir ağırlığa da sahip. Sanayinin zirvesindeki 500 kuruluşun sektörlerle dağılımı, Türkiye'nin rekabet gücü ve potansiyeli hakkında bir fikir veriyor.

Gerek 500 sanayi devinin sayısal dağılımına gerekse satış, katma değer, kar, ihracat, istihdam, özkaynak, aktif toplamı gibi göstergelerdeki ağırlıklarına baktığımızda emek yoğun ya da enerji yoğun sektörlerin büyük farkla önde olduğu görülüyor.

Sanayinin 500 devinin 101'i basit teknolojilerle üretim yapılabilen gıda sektöründen geliyor. Bunlara meşrubat ve alkollü içki üreten 7 firma ile sigara üreticisi 4 firmayı da dahil edebiliriz. İçecek ve sigara şirketleriyle birlikte bu grubun sayısı 112'yi buluyor.

500 devin 49'u yine emek yoğun

ISO 500 göstergelerinde sektörlerin ağırlığı (%)

Sektör kodu NACE-2	Sektör	Kurum sayısı	Üretimden satışlar	Net satışlar	Brüt katma değer	Özkaynak	Aktif toplamı	Vergi öncesi kar	FAVÖK	İhracat	Çalışan sayısı
10-11-12	Gıda, meşrubat, alkollü içki, tütün	112	17.80	17.80	22.60	16.04	15.92	12.07	16.96	9.48	20.65
24	Ana metal	69	17.87	17.59	8.94	14.47	14.52	19.46	10.14	15.34	8.93
13-14-15	Tekstil, konfeksiyon, deri	49	4.43	4.33	3.08	6.02	5.48	3.85	4.53	6.14	14.24
29-30	Otomotiv+ diğer ulaşım araçları	47	14.32	14.89	8.27	7.58	8.35	12.52	14.26	29.61	16.34
23	Toprağa dayalı ürünler	41	4.34	4.31	5.78	7.64	6.49	13.62	13.26	2.67	4.61
27	Elektrikli aletler	32	6.36	6.78	4.54	4.19	5.99	5.27	6.93	11.81	8.56
20	Kimya	27	5.18	5.50	4.63	6.88	5.32	12.79	10.69	5.75	3.75
22	Kauçuk, plastik	21	2.79	2.80	2.55	2.10	2.55	2.70	3.70	4.04	4.21
25	Metal ürünler	17	1.68	1.62	1.57	1.81	2.22	1.38	0.95	2.41	3.02
05-06-07-08	Madencilik	15	2.20	1.99	5.00	11.40	6.35	11.63	8.70	1.48	5.78
35	Elektrik, gaz, klima	13	3.86	3.89	1.10	13.48	14.46	0.56	2.65	0.00	1.48
28	Makine	11	1.40	1.40	0.55	0.94	0.48	1.13	0.80	1.10	1.19
17	Kağıt ürünleri	10	0.88	0.80	0.10	0.19	0.19	0.11	0.10	0.10	0.31
16	Ağaç ürünleri	7	1.27	1.29	0.46	1.02	1.94	0.60	0.16	0.58	1.47
19	Petrol ürünleri	6	11.78	11.13	28.05	2.74	6.21	0.04	3.14	7.27	1.61
32	Diğer imalat	6	1.02	1.19	0.06	0.18	0.26	-0.05	0.10	1.43	0.37
21	İlaç	6	0.41	0.42	0.39	0.58	0.51	0.13	0.42	0.19	0.62
31	Mobilya	5	0.50	0.57	0.62	0.74	0.46	0.68	0.68	0.16	1.21
26	Elektronik	3	1.66	1.49	1.51	1.29	1.86	1.57	1.68	0.44	1.30
18	Medya, matbaacılık	3	0.24	0.22	0.20	0.70	0.45	-0.06	0.15	0.01	0.36

*Sektörlerin ağırlıkları, söz konusu göstergede veri açıklayan kurumların toplam değeri içindeki payını yansıtmaktadır.

sektörler olan tekstil, konfeksiyon ve deri eşya sektörlerinden geliyor. 500 sanayi devii içinde yer alan 10 kağıt ürünleri şirketi, 7 ağaç ürünleri şirketi ile 5 mobilya şirketini de bu gruba dahil edebiliriz. Buna göre 500 devin 134'ü ileri teknoloji gerektirmeyen emek yoğun sektörlerde faaliyet gösteriyor.

Şirket sayısı olarak ilk sırada yer alan gıdayı, 69 firma ile ana metal sanayii izliyor. Ana metal sanayiinin temel özelliği çok yüksek enerji tüketimine dayanması. Çimento, seramik, kiremit, tuğla ve cam üretimini kapsayan toprağa dayalı ürünler sektörü de yüksek enerjiye dayalı bir sektör. Toprağa dayalı ürünler, 500 büyük içinde 41 kuruluş ile başı çeken sektörlerden birisi. İleri teknoloji

gerektirmeyen ama yüksek enerji tüketimine dayanan bu sektörlerden gelen sanayi devlerinin sayısı böylece 110'u buluyor.

Buna karşın 500 büyük içinde ileri teknoloji gerektiren elektronik sektöründen sadece 3, ilaç sektöründen sadece 6 şirket yer alıyor. Rekabet açısından önemli makine sektöründen 500 dev arasına girebilen kurum sayısı ise 11'den ibaret.

Uluslararası rekabet açısından bir anlamı olup da 500 büyük içinde ağırlığı olan tek sektör otomotiv ve yan sanayii. 500 büyük içinde motorlu kara taşıtları sektöründen 39, diğer ulaşım araçları sektöründen 8 olmak üzere bu grupta 47 şirket yer alıyor. Sayısal dağılım sanayi devlerinin faaliyet verilerine de yansıyor.

Verisini açıklanmış şirketlerin toplamı üzerinden yaptığımız hesaba göre gıda, içecek ve tütün grubu, brüt katma değer, öz kaynak, aktif toplamı, FAVÖK (faiz, amortisman ve vergi öncesi kar) ve çalışan sayısında da 500 büyük içinde en büyük paya sahip sektör durumunda. Enerji yoğun ana metal sanayii ise üretimden satışlar ve vergi öncesi karda en büyük paya sahip. Rekabet gücü açısından önemli sektörlerden otomotiv ve diğer ulaşım araçlarının toplam içindeki payı açısından ilk sırada olduğu tek olan ihracat.

Devlerinin yapısı böyle olan bir Türkiye'nin bu yapıyı değiştirmeden cari açık sorununu çözebilmesi de, dünyada bir üst gelir grubuna yükselmesi de mümkün gözüküyor.

Veri paylaşımında "dev" kıskançlık!

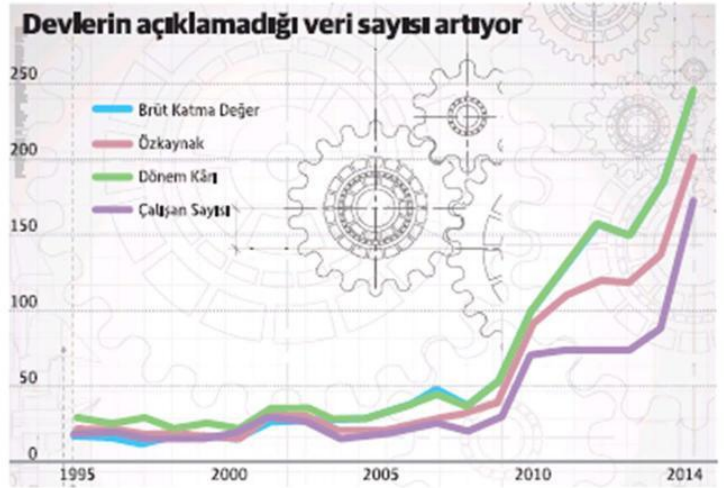
Dev kuruluşların kamuoyu ile paylaştığı veri sayısı hızla azalıyor. 500 büyük şirketin yarısına yakını, bu yıl katma değer ve kârını açıklamadı

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) her yıl hazırladığı ve kamuoyu ile paylaştığı "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasında, bu yıl sıralamaya giren şirketlerin yarısına yakını, kendilerini devler listesine taşıyan verilerini açıklamaktan kaçındı. Özellikle 2008 krizinden sonra hızlı bir artış gösteren veri ve bilgi paylaşımından kaçınma eğilimi, bu yıl rekor düzeye ulaştı. Geçtiğimiz hafta açıklanan İSO 500 BSK-2014 araştırmasında, 18 şirket

adının sıralı listede yer almasını istemedi. Bu sayı önceki yıllara göre çok önemli bir farklılık göstermezken, şirketlerin ve sektörlerin farklı kategorilerde sıralanmasına esas verilerin kamuoyu ile paylaşılmasında dramatik bir tablo ortaya çıktı. Öyle ki, en fazla brüt katma değer üreten ikinci şirket dahi bu verisinin kamuoyu ile paylaşılmasına onay vermedi.

TALIPAKTAŞ / 09
Haberin devamı

İSO Danışmanı Besli: Bilgiyi paylaşmak stratejik olarak doğru görülüyor

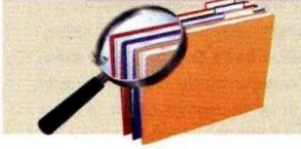

Devler verisini paylaşmıyor!

ANALİZ TALİP AKTAS

Baş tarafı 1. sayfada

Bu sayı önceki yıllara göre çok önemli bir farklılık göstermezken, şirketlerin ve sektörlerin farklı kategorilerde sıralanmasına esas verilerin kamuoyu ile paylaşılmasında dramatik bir tablo ortaya çıktı. Öyle ki, en fazla brüt katma değer üreten ikinci şirket dahi bu verisinin kamuoyu ile paylaşılmasını istemedi. Aynı şekilde, en fazla dönem karı elde eden ilk 10 şirketten üçü, sadece karını değil hiçbir verisini kamuoyu ile paylaşmadı. Ayrıca, veri açıklamayan devler arasında çok sayıda halka açık şirketin de bulunması dikkati çekti. Bu tablo, Türkiye'nin 500 büyük sanayi kuruluşu üzerinden sektörel bazda ayrıntılı analiz yapılmasını olanaksız hale getiriyor.

20'lerden 245'e...

DÜNYA'nın İSO'nun son 20 yılda yayınladığı 500 BSK araştırmasından yaptığı belirlemelere göre, 1995-2008 yılları arasında katma değer, özkaynak, aktifler ve dönem karı gibi verilerini açıklamayan şirketlerin sayısı 20-30 arasında, ihracat verilerini açıklamayan şirket sayısı ise 80 civarında iken, bu rakamlar 2009 yılından başlayarak hızlı bir artış gösterdi. 2000 yılı verilerinde 19, 2008 yılında 56 olan brüt katma değer verisi açıklamaktan kaçınan şirket sayısı, 2013'te 183'e, 2014'e ilişkin raporda ise 245'e yükseldi.

Dönem karı rakamlarında da brüt katma değere benzer bir trend gözleniyor. Dönem karını açıklamayan şirket sayısı 2000 yılında 25 iken, bu sayı 2009'da 100'ü, 2011'de 150'yi aştı. 2014 yılı raporunda ise 245 şirket dönem karını kamuoyu ile paylaşmaktan kaçındı.

Paylaşılmayan veriler arasında üçüncü en yüksek sayının, özkaynak rakamları olduğu görülüyor. Nitekim, 1995-2005 arasında 20-30 arasında değişen özkaynaklarını açıklamayan şirket sayısı 2010'da 110'a, 2013'te raporunda 136'ya ve 2014 ra-

500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesinde verilerini açıklamayan şirket sayısı

	İsim	B.Katma Değer	Özkaynak	Toplam Aktifler	Dönem Karı	Ihracat	Çalışan sayısı
1995	20	20	24	24	32	96	21
2000	18	19	20	20	25	96	22
2005	15	36	25	23	36	60	23
2006	15	48	30	34	46	69	28
2007	13	38	34	29	38	65	24
2008	18	56	41	39	56	67	33
2009	24	101	92	71	101	92	73
2010	21	129	110	90	130	93	76
2011	18	158	121	96	158	87	76
2012	17	150	119	101	150	95	76
2013	13	183	136	106	184	103	89
2014	18	245	200	169	245	140	173

ISO Danışmanı Ferda Besli: Tablo negatif

"ISO 500 listesi, şirketler için önemli ve prestijli bir liste. Buradaki firmalar bankalar, yerli-yabancı şirket ve işadamlarının odağında olup, önemli iş fırsatları sunmaktadır. Bu nedenle ismini açıklamak istemeyenlerin sayısı azalıyor. Peki neden daha az bilgi veriyorlar? Bilgilerin açıklanmasının kendilerine katkısı fazla bulunmuyor, hatta negatif etkileri var. Vergi öncesi karlar düşüyor, rekabet ve pazar kaybı endişesiyle şirkete ait bilgileri paylaşmak stratejik olarak doğru görülüyor. Ayrıca halka açık şirketler açısından önemli gördüğümüz iki faktör daha söz konusu. 1.Duran varlıkların (üretim ve teknolojik yatırımlar) aktifler içindeki payı düşüyor. 2.EVA (ekonomik kar) azalıyor; negatif yüzde 5 civarında. Şirketler kullandıkları fonun sahipleri olan banka ve ortaklara faiz ve temettü ödüyorlar. Faizler ödeniyor, ancak temettü ve ekonomik kar için yeterli fon yaratılmıyor.

porunda da 200'e ulaştı.

Küresel kriz öncesi ortalama 80 civarında bulunan ihracat verisini açıklamayan şirket sayısı da 2013'te 103'e yükseldikten sonra 2014 raporunda 140'a çıktı.

Çalışan sayısı bile açıklanmıyor

ISO 500 Büyük Sanayi Şirketi araştırmasında açıklanmayan veriler arasında çalışan sayısının da bulunması dikkati çeken diğer önemli nokta... Geçmiş yıllarda çalışan sayısını açıklamayan şirketler genellikle adının açıklanmasını istemeyenlerle sınırlı kalırken, son yıllarda münhasıran çalışan sayısının açıklanmaması da kayda değer bir eğilim olarak öne çıkıyor. Nitekim adının açıklanmasına onay vermeyen

şirket sayısı 2013 yılı raporunda 13 iken çalışan sayısını açıklamayanların sayısı 89 oldu. 18 şirketin adını açıklamadığı 2014 yılı raporunda ise bu sayı 173'e ulaştı ve neredeyse iki katına çıktı. Ayrıca, çalışan sayısını açıklamayanlar arasında halka açık şirketlerin de bulunması dikkati çekti.

Yabancı sayısı arttı

Diğer yandan, genel ortalamaya göre oldukça düşük düzeyde bulunan yabancı sermayeli büyük şirketlerdeki veri açıklamama eğiliminin de bu yıl rekor düzeye ulaştığı görülüyor. Listedeki yabancı sermayeli şirket sayısı 11 adet daha azalmasına karşın, adının açıklanmasını istemeyen 18 şirketin bu yıl da 7'sini yabancı

"Kâr etmek adeta ayıp haline geldi"

Raporun analiz bölümünü hazırlayan Dr. Can Fuat Gürlesel de, eksik verilerle ilgili şu yorumu yaptı: Son iki yıldır ISO 500 ve ikinci 500 çalışmalarının analizini hazırlıyoruz. Bu aşamada verilerin gizlenmesi eğilimindeki artış çok net görülebiliyor. Bunun bir kaç ana nedeni var... Öncelikle en çok gizlenen veri kar olmaya başladı. Firmaların yüksek karlarını göstermesini istemiyor, hem vergi incelemesini korkuyor hem de adeta yüksek kar elde etmek sanki ayıp hale geldi. İkincisi, bir çok firma serbest bölgelerde, yurtdışında, kendi firmaları arasında bir çok faaliyet yürütüyor ve bu nedenle bazı verileri arasında oluşan uyumsuzlukların (örneğin ihracat-net satışlar-kar arasında gibi) görülmesini istemiyor. Üçüncüsü, sendika ve ücret artışı baskısı ile karşılaşmamak için yine özellikle karlarını açıklamaktan kaçınıyorlar.

sermayeli firmalar oluşturdu. Böylece veri açıklamayan yabancı sermayeli şirketlerin toplam içindeki payı da artış gösterdi. Ayrıca, 2013'te 58 olan karını açıklamayan yabancı sermayeli şirket sayısı 2014'te 73'e yükseldi. Bu tablo, yabancı sermayeli şirketlerin de veri açıklamama yönündeki eğilime giderek daha fazla katıldıklarına işaret ediyor.

Halka açıkların da %25'i...

Halka açık olması dolayısıyla esasen tüm bilanço verileri yayınlanmış olan 80 borsa şirketinden 20'si, yani her dört borsadan birisi, bir ya da birden çok verisinin 500 BSK raporunda yayınlanmasına onay vermedi. Paylaşılan veriler ise, ağırlıklı satışlarla sınırlı kaldı.

Göç için kentte 5 bin sosyal konut yapılmalı

İşsizliğin önemli bir problem olduğunu ancak kendi tesislerinde çalışacak işçi bulamadıklarını kaydeden Kurlut, "Kahramanmaraş'ta yeterli işçi bulamamaktan dolayı bir çok makineyi üretime geçiremedik. Kırsaldaki işgücü ekonomiyi kazandırılmak. Ya da yatırımlar işgücünün olduğu yere kaydırılmak" diye konuştu. Eleman sıkıntısı aşabilmenin yolunun kırsaldaki işgücünü kentlere yönlendirmekten geçtiğini belirten Kurlut, "Kırsalda işgücü var. Bu insanları şehre çekebilmek için özendirici tedbirler alınması lazım. Tabi bunun için önce insanlara barınacak yer yapmak gerekiyor. Toplu konutlar gerekiyor. Başkanlarımız, yetkililerimiz çalışıyorlar ama Kahramanmaraş'ta en az 5 bin sosyal konut yapılması lazım" görüşünü ifade etti.

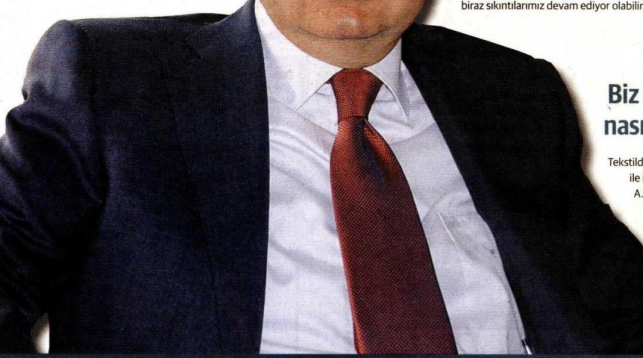
Yeni OSB yapılırsa orada kimi istihdam edeceğiz?

Kahramanmaraş'ta yeterli işgücü olmadığının üretimde makineyi üretime sokulmaya başladığını kaydeden A. Kadir Kurlut, sözlerini "Asıl sıkıntıyı yeterli işgücü bulamamak. Yatırım yapacak bile o sanayiye kiminle çalışacağız?" Yeni bir organize sanayi (OSB) yapıyor. Ben düşünüyorum buraya yatırım yaparsak, kimi istihdam edeceğiz? Mecut makineleri çalıştırmayoruz ki oralaraya yatırım yapalım. Bence ilk önce iş gücü eksikliğinin çözülmesi lazım. Ya da artık bu yöreye değil de işsizliğin olduğu yerlere yatırım yapmamız gerektiğini inanıyorum. Bunun için acil çözüm üretilemesi lazım. Biz de özel sektör olarak sorumluluklarımız yerine getirmeye hazırız" diye sürdürdü.

Bu topraklardan kazandı bu topraklara yatırıyoruz

İşkur olarak, Kahramanmaraş'a özel bir önem verdiklerine değinen A. Kadir Kurlut, "Politikamız hep bu topraklardan kazandığımızı yine bu topraklara harcama yönünde oldu. Gerek yatırım anlamında gerekse sosyal sorumluluk anlamında. Kahramanmaraş'ta yaptığımız sağlık ocağı, anaokulu ve ilk öğretim okulu, üniversiteye bir fakülte projelerinden bazıları" dedi. Kurlut sözlerine şöyle devam etti: "Burası, doğduğumuz, büyüdüğümüz, iş yaptığımız topraklar. Biz bu şehrin insanlarıyız. Bu şehrin yaşayan tüm kardeşlerimizle birlikte Kahramanmaraş ailesinin birer üyesiyiz. O yüzden, atığımız her adımda, yaptığımız her işte bu bilince ve sorumlulukla hareket etmeliyiz. Hedefimiz bu şehri sürükli geliştirmek ve dünyada marka şehri haline getirmek olmaktır. İyiye, doğruyu hep birlikte takdir etmeli örnek göstermeli ve örnek alınmalıyız. Köttüylü, yanlış hep birlikte uymak, düzeltmeliyiz."

Türkiye'nin önemli entegre tesisleri arasında yer alan İskur, hedef büyüttü. İstanbul Sanayi Odası tarafından açıklanan "Türkiye'nin 500 Büyük Kuruluşu" listesinde iki firması bulunan İskur, entegre tesisler arasında da yakın zamanda 4. büyük olacağını öngörüyor. İskur Yönetim Kurulu Başkanı A. Kadir Kurlut, ikinci kuşak olarak amaçlarını daima en iyi kaliteyi sunmak olduğunu söyledi.

Türkiye'de tekstil hiçbir zaman bitmez

Sektöre yönelik açıklamalarda da bulunan A. Kadir Kurlut, Tekstil Türkiye'nin lokomotif sektörü. Türkiye'de tekstil hiçbir zaman bitmez. Bitmeyeceği gibi alınacak bir takım önlemlerle, Türk tekstilinin dünyadaki yeri daha güçlenebilir" dedi. Tekstilin önemsel sıkıntılar yaşamamasına rağmen güçlendiğini de anlatan Kurlut, "Türkiye'de tekstil hiçbir zaman bitmez. Türkiye dünyanın önemli pamuk üreticisi ülkelerinden birisi. Dünyanın tam ortasında konumu büyük bir avantaj. Türkiye'den 2 saat sonra Avrupa, Asya, Afrika'ya ulaşmak mümkün. Bu konumu Türkiye'nin elini her zaman güçlendiriyor" diye konuştu. Geçen dönemde haklı rekabeti uğradıklarını, bir süre onların kesilmesini ifade eden Kurlut, "Türkiye tekstilde hep olacaktır. Şu an halen bir adım sıkıntılarımız devam ediyor olabilir ama tüm sektörlerde düşüş yaşanırken tekstil düşmüyor" dedi.

Biz de pamukta Amerika nasil yapıyorsa öyle yapalım

Tekstilde en çok tartışılan Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar (GDO) ile ilgili de açıklamalarda bulunan İskur Yönetim Kurulu Başkanı A. Kadir Kurlut, sözlerini şöyle sürdürdü: "Biz de GDO'lu tohumlar yasak ediyorlar. Ama GDO' da tohum stahı yapalım. Makineli pamuk toplama yapmamız lazım. Çırcır içmelerini teşvik edip büyütmemiz lazım. Amerikalı nasil yapıyorsa biz de aynı yapıyoruz. Aksi halde yüksek verimli tohumlar kullanıp üretimi arttıran ülkelerle rekabet şansımız azalır." Yetkililerin görüşmelerdeki tikanıklığı çözecekleri yolundaki spekülasyona bağ olarak değer kazandıran, ABD Hazine tahvilleri ve Almanya tahvilleri değer kaybetti.

Devler ligindeki İskur, tekstilde 4. büyük 'entegre' olacak

ALİ EKSKALEN
KAHRAMANMARAŞ

Türkiye'de tam entegre ilk 6 kuruluşun arasında yer alan İskur, yakın zamanda ilk 4'e yükselinecek. İstanbul Sanayi Odası tarafından 2014 verilerine göre açıklanan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" listesinde iki firması ile yer alan İskur, 4 kitede 30'un üstündeki ülkede kendi ismi ile ihracat yapıyor.

Kahramanmaraş'ta 1973 yılında, pamuk ticareti ve çirçirlikli faaliyete başladıkları tekstil serüvenini, günümüzde; iplikten, örme ve dokuma kumaşa; boyaya, apreden, konfeksiyona kadar tekstil sektörünün her alanında sürdürülen İskur, tarım, plastik, boru sanayi, otomotiv ve enerji sektöründeki yatırımlarıyla da güçlenerek büyüyor. Kahramanmaraş'taki tesislerinde yıllık 17 bin ton örgü kumaş, 45 bin ton elyaf tüketimi olan İskur'un işletmelerinin 1400'den fazla çalışan bulunuyor. Öte yandan İskur, Diyarbakır Organize Sanayi Bölgesi'nde kurduğu tesislerinde ise 350 Diyarbakır'ı genç istihdam ediyor.

Türkiye'nin iplik üretim merkezi Kahramanmaraş'ta doğan, krizler ve savaşlarla geçen bir yıl olmasına rağmen 2014'de yüzde 20 oranında büyümeye gerçekleştiren, ihracat oranını yüzde 70'e ulaştıran İskur'un Yönetim Kurulu Başkanı Başkan A. Kadir Kurlut, grubun yükseliş serüvenini ve hedeflerini okurlarımız için anlattı.

İsmail'in 'İst Kurlut'un 'Kur'u İskur adının babası İsmail Kurlut'un adı ile soy isimlerinin ilk hecelerinden esinlenerek doğduğunu anlatan A. Kadir Kurlut, karde, penye, tüysüz pamuk, pamuk-polyester, pamuk viskon ve viskon iplikler, ham ve boyalı single jersey, ribana, laceoste, stretch tıp ve açık en yuvarek örme kumaşları ürettiklerini anlattı. "İkinci kuşak olarak bayrağı devraldığım günden bugüne, amacım daima en kaliteli en iyi koşullarda sunmak oldu. Bizden sonra bayrağı devralacak olan yeni nesillerin de kalitenin bir İskur geleneği olduğu ilkesini yaşatacaklarına inanıyorum" diyen Kurlut, "İskur ailesi olarak bir taraftan yıllar önce koyduğumuz hedeflere bir bir ulaşmanın

Tekstil serüvenine 1973'te, pamuk ticareti ve çirçirlikla başladık. Bugün yıllık 17 bin ton örgü kumaş, 45 bin ton elyaf tüketimi yapıyoruz. Tekstil sektörünün her alanında varız. Tarım, plastik boru sanayi, otomotiv ve enerji sektöründeki yatırımlarımızla da güçlenerek büyüyoruz.

verdiği mutluluğu yaşarken, diğer taraftan yeni amaç ve hedeflerimize doğrultusunda azimle çalışıyoruz" şeklinde konuştu. Tekstil sektöründe tam entegre bir tesis haline gelen ve sektörde ilk 6 firmamız içerisinde yer alan İskur'un çok yakında ilk 4'ere geçeceğini tahmin ettiklerini bildiren A. Kadir Kurlut, "Emek ve sevgimizi katarak ürettiğimiz mamuller, 4 kitede 30'un üstünde ülkede İskur adı ve kalitesini en iyi şekilde temsil ediyor" dedi.

320 Diyarbakır'lı genç çalışıyor
Diyarbakır'da 100 milyon TL yatırımla bir tesis kurduklarını da anımsatan A. Kadir Kurlut, tesisin günlük 40 ton elyaf ve 30 ton iplik üretim kapasitesine sahip olduğunu söyledi. Kurlut, "Huzur ve barışın sağlandığı yerde her şey güzel yürür. Diyarbakır yatırımlarımızla biz bir öncülük ettik. Gerisi gelecektir. Amacımız Diyarbakır'ı tekstilin marka şehri yapmak" dedi. Kentte çağın modern teknolojisi ile yıllık

yaklaşık 11 bin ton iplik üretimi gerçekleştirildiğini kaydeden Kurlut, tesislerinde 320 Diyarbakır'lı genç istihdam edildiğini söyledi.

Diyarbakır Organize Sanayi Bölgesi'nde 30 bin metrekare kapalı, toplam 60 bin metrekarelik yatırımlarını "Bölgemizin büyük yatırımları" olarak tanımlayan Kurlut, tesisi 18 ay gibi kısa bir sürede tamamlanarak üretime başlatıldığını anlattı.

Diyarbakır'ın pamuğu çok kaliteli
Diyarbakır'da yetişen pamuğun dünyanın en kaliteli pamuk cinsinden birisi olduğunu kaydeden Kurlut, "Diyarbakır'ın tekstil hammaddesi olan pamuğun yanı sıra sektörün nihai ürünlerinde de söz sahibi bir üretim merkezi olmamızı istiyoruz. Buradaki amacımız sadece bir tesis kurmak değil, Diyarbakır'ı tekstilde dünya markası haline dönüştürmek. Bu tesisi, bölgede gerçekleştirmek istediklerimiz için bir başlangıç olarak kabul ediyoruz. Entegrasyonu tamamlayacak yeni yatırımları planlamak düşüncesindeyiz. Burada,

Diyarbakır'ın tekstil hammaddesi olan pamuğun yanı sıra sektörün nihai ürünlerinde de söz sahibi bir üretim merkezi olmamızı istiyoruz. Buradaki amacımız sadece bir tesis kurmak değil, Diyarbakır'ı tekstilde dünya markası haline dönüştürmek.

Yaklaşık 3 bin üyesi bulunan ve sürekli büyüyen İskur ailesinin her bireyi bizim için son derece değerli. En önemli varlığımız, entelektüel sermaye ve gelişime en açık kaynağımızın insan olduğunun farkındayız. İnsan odaklı yönetim anlayışıyla yol alıyoruz.

tekstilde kalifiye elemanlar yetiştirmek ve başka yatırımlara cesaret vermek Diyarbakır ve bölge için büyük kazanç olacaktır" diye konuştu.

Bölgede önemli güç oldu
Adıyaman ve Kahramanmaraş bölgesinde 550 bin kişilerin elektrik dağıtımını gerçekleştiren AKEDAŞ Elektrik Dağıtım AŞ'nin ortakları arasında yer aldıklarını da hatırlatan Kurlut, İskur'un enerji sektöründe de yaptığı yatırımlarla, bölgesinde önemli bir güç haline geldiğini, 5 MW kurulu güce sahip olan Süleymanlı HES'in 2005 yılından bu yana ülke ekonomisine artı değer kattığını ifade etti. Kurlut, ilk olarak 2000 yılında küçük bir hidro elektrik santrali ile başladıkları enerji yatırımlarında, yaptıkları ortaklıklar ile birlikte 80 megawattlık üretime ulaştıklarını vurguladı. Kurlut, HES'lerdeki üretime devletin alım garantisinin vermesinin de üretimi teşvik edici bir unsur olduğunu söyledi.

Elektriklerini kendileri üretiyor
Doğalgazdan enerji ürettiklerini bilgisini veren Kurlut, gaz motoruyla doğal gazdan 15 megawatt enerji ürettiklerini ve ürettikleri bu enerjiyi kendi tesislerinde ki tüketimi karşıladığını kaydetti. Kurlut, "Bu açıdan kendi kendimize yeter bir durumdayız" dedi.

Müşteri memnuniyeti ön planda
Hem yerli hem de yabancı müşterilerinin memnuniyetini göz önünde bulunduklarını anlatan A. Kadir Kurlut, şunları söyledi: "Sadece müşterilerimiz değil çalışanlarımız, tedarikçilerimizin de refah seviyesini de yükseltiyoruz. Bugün, yaklaşık 3 bin üyesi bulunan ve sürekli büyüyen İskur ailesinin her bireyi bizim için son derece değerlidir. En önemli varlığımız, entelektüel sermaye ve gelişime en açık kaynağımızın insan olduğunun farkındayız. İskur Grubu şirketleri, faaliyet gösterdiği tüm sektörlerde bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da gerek kalitesiyle gerekse insan odaklı yönetim anlayışıyla yol gösterici rol üstlenmeye devam edecektir. Bizden sonraki nesiller de aynı bilinçle hareket ederek bayrağı daha ileriye taşıyacaklardır."

Hedef 400 milyon dolar ihracat
İskur olarak, 4 kitede 30'dan fazla ülkeye ticaret yaptıklarını kaydeden Kurlut, 2023 hedefini "Tekstil 500 milyon dolar konsolide ciro, 400 milyon dolar ihracat. Diğer sektörlerde yatırımlar artarak karlı oluyor. En az iki yeni sektörde de yatırımlar hayata geçirmeye" olarak açıkladı.

Ulaşılabilecek hedefler konuşuyor
Öte yandan "Genç girişimcilerin her zaman için hayalleri ve idealleri olsun" diyen Kurlut, "Kendilerine ulaşabilecekleri hedefler konuşsunlar. Bu hedefler doğrultusunda yılmadan çalışsınlar. Unutmayın: hiçbir emek karşılıksız kalmaz. Şu anda bilmiş çabında yaşıyoruz. Her şey çok çabuk değişiyor, yenileniyor ve tüketiliyor. Dünyanın en değerli şirketleri bilişim sektöründe. Enerji, bütün ülkelerin ihtiyaç duyduğu kaynak. O yüzden önemli. Gıda ve tekstil sektörü gibi doğal kaynaklarda davalı sektörler, karlılığın en yüksek olduğu alanlar. İnsanlık var olduğu müddetçe yeme ve giyinme ihtiyacı olacak" şeklinde konuştu.

Türkiye'nin entegre tekstil tesisleri arasında ilk 6 içinde yer alan İskur, doğduğu Kahramanmaraş'tan güç alarak sektörde hedef büyüttü.

Güneş DOĞDU SOYLU

GAZİANTEP

gunes.dogdu@dunya.com

İSO 500 listesinde Gaziantep'li 20 firma var

Istanbul Sanayi Odası (İSO) geleneksel Türkiye'nin En Büyük 500 Sanayi Kuruluşu Listesi'ni geçenlerde açıkladı. Tabii bizler de heyecanla ilk olarak Gaziantep'li firmaların durumuna baktık. Kaç firmamızın listeye girdiğine baktığımızda 20 firma olduğunu gördük. Geçen yıl listeye giren Gaziantep'li firma sayısı 24 idi, bu nedenle biraz üzüldük doğrusu. Çünkü Gaziantep'te alışkın olunan durum genelde varolan başarıyı artırmak.

Listede yer alan firmaların durumunu değerlendirdiğimizde şunları söyleyebiliriz. Bu yıl listeye **ikinci 500** listesinden dahil olan Işık Ahşap 441. sırada yer aldı. Işık Ahşap son yıllarda bir çok alanda adından sıkça bahsettirir oldu, bu nedenle özellikle tebrik edilmesi gerekiyor. Geçen yıla göre sıralamasını yükselten firmalar; Gülsan Sentetik, Naksan Plastik, Köksan Pet, Merinos Halı, Süper Film, Oba Makarna, Melike Tekstil, Şireci Tekstil, Mutlu Makarnacılık, Kartal Halı, Nadir Tekstil. Sıralamada düşenler; Sanko Tekstil İşletmeleri, Şölen Çikolata, Çimko Çimento, Gürteks İplik, Beşler Makarna, Royal Halı, Kadooğlu Yağ. Geçen yıl listede olup bu yıl olmayan firmalar ise Tiryaki Agro, Liderson, Sayınlar ve Sanko Enerji. Listede 350.

sirasını korumayı başaran firma ise Selçuk İplik oldu.

Gaziantep Sanayi Odası (GSO) Başkanı Adil Konukoğlu konuyu değerlendirirken firma sayısındaki düşüşten dolayı üzgün olduklarını bildirdi. Gaziantep'in, Türkiye ekonomisi açısından çok önemli bir sanayi, üretim ve ihracat üssü olduğunu söyleyen Konukoğlu son yıllarda çok daha fazla üreten, çok daha fazla katma değer yaratan, çok daha fazla ihracat yapan ve istihdam sağlayan bir şehir konumuna geldiklerini ancak iş dünyası açısından, 2014 yılının ulusal ve uluslararası ölçekte dalgalı ve zor geçtiğini ifade etti. Konukoğlu, Gaziantep'li firmaların önümüzdeki yıllarda daha iyi performans göstereceklerine ve daha üst sıralara yükseleceklerine inandığını belirtti.

Gaziantep bu yıl açıklanan listede istediği performansı sergileyememiş olsa da 20 firmasıyla Anadolu'da İzmir, Kocaeli ve Bursa'dan sonra dördüncü sırada yer alıyor. Önümüzdeki yıllarda mutlaka istediği başarıyı elde edecektir diye düşünüyorum. Çünkü Gaziantep'li başarıyla beslenen insanların kentidir.

Son söz listede yer alan tüm firmaları tebrik ederek başarılarının artarak devam etmesini diliyoruz.

Bakanları da zor durumda bıraktılar...

Türkiye İhracatçıları Merkezi, TİM, en çok ihracat yapan üyelerini ödüllendirirken bana göre büyük bir skandala imza attı. Adı yolsuzluklarla anılan **Reza Zarrab**'a bakanlar eliyle ödül verdirilmesi ne demek? **Numan Kurtulmuş** ve **Nihat Zeybekçi**'yi de zor durumda bıraktılar. Belki amaçlanan buydu. Yani bu fotoğraf üzerinden koalisyon görüşmeleri sekteye uğratılmak istendi. Ya da "Adam muteber işadami. Ne yolsuzluğundan bahsediyorsun" diye koalisyon masasına gelen partiye ayar verilmeye çalışıldı. Amaçlanan neydi bilmem mümkün değil. Ama o sahnede bir işadamina ödülünü vermek 5 saniye sürüyor. Millet sıraya girmiş. Kimin sırada olup olmadığı ve hangi ismin ne tip sorunlar yaratabileceği danışmanların bileceği bir iş. Bakanların değil. TİM'in, bu ismin ödül alması durumunda kamuoyuna nasıl yansıyacağını bilmemesi ise düşünülemez...

Ancak konu bir kısım vatandaş açısından şöyle yorumlanıyor: "Adam suçlu değil ki. İhracat şampiyonu olmuş, memleket için iyi bir şey yapmış. Ödül verilmesi yanlış değil... Suç ispatlanana kadar kişi masumdur..."

(Bu temel masumiyet karinesini sadece kendilerine zarar verdiğinde hatırlayanlara söylenecek çok şey var ama konumuz bu değil...) Yine de ilk bakışta masum görünebilecek bir yaklaşım. Ancak bu kişinin adil yargılanmadığı daha doğrusu hiç yargılanmadığını hatırlatayım. Bir başka nokta da bu kişi yüzünden 4 bakan görevden alındı. Bir daha milletvekili yapılmadı. Siyaset hayatları bitti. Yüce Divan'a gitmekten son anda kurtuldular. Üstelik koalisyon görüşmelerini neredeyse kilitleyecek yeni bir yargılama talebi geliyor muhalefet partilerinden... İşte böylesine bir ortamda bu görüntü siyaseten de yanlış.

Bir önemli noktanın daha altını çizmeliyim. **Zarrab**'in mücevher ihracatı gerçek bir ihracat sayılamaz. (Aslına bakarsanız gerçekten mücevher değil de mücevher niyetine külçe altın dönüştürülecek altın yolladıklarını düşünüyorum.) Bir ay önce bu köşede dış ticaret rakamları, **Zarrab** etkisinden

aktarıyor. O da dünyadan altın satın alıyor ve Türkiye üzerinden ya da başka ülkelere altını İran'a yolluyordu. Sonra bu yol ABD baskısıyla engellendi. İş ticarete döndü. İran'ın ihtiyaç duyduğu özellikle gıda mallarının alımını transit ticaret yoluyla yapmaya başladılar. Bu ticarete şimdi de mücevher eklendi. (Zaten **Zarrab**'in ödül alan şirketinin gıda şirketi olmasının da nedeni bu.) Yani dolarlar ile mücevher ithal ediliyor, sonra da bu İran'a satılıyor. Mücevherleri gerçekte satın alan İran devleti. Bunu başka ülkelerde veya kendi ülkesinde tekrar nakde döndürerek

azaltılarak açıklanmalı şekilde bir yazı yazmışım. Çünkü mücevher sadece İran'ın petrol ve doğalgaz satışlarından elde ettiği ve Türk bankalarında duran parasının bir şekilde İran'a gönderilmesine yönelik bir operasyon. Ambargo nedeniyle doğrudan para transferi yapılmıyor İran'a. Geçmişte bu transfer altınla yapılıyordu. İran muteber gördüğü **Zarrab**'a Türk bankalarındaki parasını aktarıyor. O da dünyadan altın satın alıyor ve Türkiye üzerinden ya da başka ülkelere altını İran'a yolluyordu. Sonra bu yol ABD baskısıyla engellendi. İş ticarete döndü. İran'ın ihtiyaç duyduğu özellikle gıda mallarının alımını transit ticaret yoluyla yapmaya başladılar. Bu ticarete şimdi de mücevher eklendi. (Zaten **Zarrab**'in ödül alan şirketinin gıda şirketi olmasının da nedeni bu.) Yani dolarlar ile mücevher ithal ediliyor, sonra da bu İran'a satılıyor. Mücevherleri gerçekte satın alan İran devleti. Bunu başka ülkelerde veya kendi ülkesinde tekrar nakde döndürerek

hazinesine koyuyor.

Ortada İran'a yönelik ambargonun delinmesine yönelik Türkiye'ye katma değer yaratmayan bir ticaret var. Aslında bu bir ticaret değil. Para transferi. Öyle olmasa, mücevher gibi bir metadan bir işadami bir yılda ve ilk yılında 900 milyon dolarlık ihracat yapamaz. Emin olabilirsiniz ki bu ihracat kadar da ithalat yapılmıştır Türkiye'ye. Sadece ihracat ile ithalat aynı dönemde birbirine denk gelmiyor. Takvimsel farklılıklardan kaynaklı geç yansıyor. Bu işlemin halka ihracat şampiyonluğu gibi gösterilmesi, gerçek ihracatçılara da bir hakaret sayılmalı. Yani sorun sadece yolsuzluk iddiaları değil. Gerçek olmayan, Türkiye'ye kazandırmayan bir ticaretin ödüllendirilmesidir...

Bakan Zeybekçi'nin açıklamaları bu konudaki görüşümü doğruluyor. Siyasi etik açısından böyle bir görüntü içine sokulması talihsizlik. **Numan Kurtulmuş'un "Bileydim bu resmin içinde yer almazdım" cümlesi** ise önümüzdeki günlerde yolsuzluk dosyaları Meclis'e tekrar geldiğinde AK Parti içinde de önemli ölçüde taraftar bulabileceğini bize gösteriyor mu?

500 BÜYÜK VERİLERİ GERİDEN GELİR...

Arkadaşlar çok önemsiyor ama ben **ISO 500** araştırmasına çok önem vermiyorum. Eskiden veri eksikliği çekerdik. Halka açık değildi bu şirketlerin pek çoğu. ISO verileri geldiğinde Türk sanayiinin tablosu ortaya çıktı. Ciroları, kârları, ihracatları, çalıştırdıkları işçi sayıları, ekonomideki rolleri gibi verileri kullanırdık. Şimdi borsa verileri daha güncel, SİTelerinde bilançoları ve faaliyetlerini görebiliyoruz. Habertürk Gazetesi'nde dün şahane bir haber vardı. 500 büyük araştırmasında şirketlerinin cirosu sadece yüzde 3.9 arttığı için durum kötü yorum yapılmıştı. Meğer iki şirketin verileri (OMV Petrol Ofisi ve Siemens) bu listeye konmamış. Şirketler istememiş. Bu şirketlerin ciroları listeye eklense ciro artışı yüzde 11.6 olacaktı. Yani ciromuz enflasyonun altında kaldı yorumu yapılmayacaktı... Dedim ya güncel verileri takip etmek daha iyi...

YÖK HAKLI...

Mehmet Ali Aydınlar aradı. Özel statü kazanan hastanelerle ilgili yazımı okumuş. Tıp fakültesi kuran vakıf üniversitelerinin bir hastane anlaşması sonrasında devlete getirdiği yükler ve kendi lehlerine sağladığı avantajlara ilişkin yazıma yorum yaptı.

Onun kurduğu Acıbadem Üniversitesi de bundan fayda sağlayan kurumlardandı. **Aydınlar** yanın Habertürk'te Eko-Siyaset programına katılarak görüşlerini kamuoyu ile paylaşacak. Birkaç cümlesini aktarayım: "YÖK'ün kararı doğru. Ben

bu uygulamaya başından beri karşı çıktım. Maalesef dinlemedim. Yargısal başvurular bile yaptım. Kaybettim." Konuya ilişkin biz soracağız, o yanıtlayacak. Sizi de yarı ekran başına bekleriz efendim...

GRI

Gözde
ALTINTAŞ

gozde.milat@yahoo.com

500 büyük şirket dövizden kazandı

STANBUL Sanayi Odası (İSO) tarafından hazırlanan 2014 yılına ilişkin Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu raporu açıklandı.

2014'te 500 büyük sanayi kuruluşu içinde zarar eden şirket sayısı ciddi bir azalışla 129'dan 83'e düştü.

Şirketlerin dönem karı yüzde 22,4 artarak 27 milyar 097 milyon liraya çıktı. Buna karşılık faaliyet karları yüzde 16,4'e geriledi.

İSO 500 şirketlerinin ana faaliyet alanlarında değil, kambiyo işlemlerinden daha açık ifadeyle dövizden kar ettiği anlaşılıyor. İSO Başkanı Erdal Bahçıvan, "Sanayicilerimizin esas faaliyetlerindeki karlılığında yaşanan azalmaya rağmen, üretmek arzusu ve mücadelesini takdire değer bulmakla birlikte, bunun sürdürülebilir olmadığını vurgulamak istiyorum" diyerek soruna parmak bastı.

Şirketlerin kambiyo işlemleri yerine, ana faaliyet alanlarından kar etmesi ekonomi için önem arz etmektedir. Zaten bu yıl, yükselen döviz kurları kambiyo işlemlerinden artık kar elde edilmesine imkan vermeyeceği için ana faaliyet alanlarına yönelmek zorundalar.

TARIM ARAZİLERİ 24 YILDA YÜZDE 38 AZALIŞ GÖSTERDİ

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, tarım arazilerinin geri dönüşü olmayan bir şekilde elden çıktığını, işlenen ve uzun ömürlü bitkilerle kaplı kişi başına düşen arazi miktarının, nüfus artışının da etkisiyle 1990-2014 döneminde 4,9 dekardan 3,1 dekara indiğini bildirdi.

Türkiye'nin dünyada toprak rezervi en fazla azalan 20 ülkeden biri olduğunu aktaran Bayraktar, "Tarım arazileri, geri dönüşü olmayan bir şekilde elden çıkıyor. Bunun sebepleri bellidir. Sebepler içinde, geçmişte yaşanan hızlı nüfus artışını, kırsaldan kente göçü, yerleşimlerin içinden veya yakınından geçen karayollarını, otobanları, bunların çevresinde kurulan sanayiye, turizmi, madenciligi, kamu yatırımlarını ve yerleşim alanlarını sayabiliriz" dedi.

Toprak en temel üretim aracı olup çoğaltılması mümkün değil. Zaten tarım arazisi bakımından çok zengin olmadığımız bir geçcek. O nedenle kıymetini bilip korumalıyız. Bu bağlamda sanayi tesislerinin, otoyolların, yapılaşmaların tarım arazilerine zarar vermemesine özen gösterilmelidir.

YERLİ UÇAK ŞİRKETİ KURULDU

Merkezi Amerika'da olan uzay ve havacılık sistemi Sierra Nevada Corporation (SNC), Türkiye'nin ilk bölgesel jet uçağını üretmek için TRJet Havacılık Teknolojileri şirketini kurdu.

Merkezi Ankara'da bulunan TRJet, Bölgesel Uçak Projesi'nin yanı sıra ticari havacılık sektöründe de hizmet verecek. Türkiye'nin ilk yerli uçağını üretilmesi için atılan bu adım çok önemli. Ülkeyi bu tür yatırımlar ayağa kaldıracaktır.

Hayırlı olsun diyoruz.

ISO 500'e TAYSAD damgası

Türkiye ekonomisine yön veren en büyük 500 sanayi kuruluşunun açıklandığı **ISO 500** listesinde oto yan sanayicileri derneği TAYSAD'ın 49 üyesi yer aldı.

Devler arasına giren TAYSAD üyesi şirketler

Sıra	Şirket
11	Çolakoğlu Metalurji
22	Bosch
34	Borçelik Çelik
83	Delphi Automotive
93	Trakya Cam Sanayi
102	Türk Henkel Kimya
112	Ravago Petrokimya
116	Asil Çelik
130	Componenta Döküm
137	Erdemir Çelik
138	Autoliv Cankor Oto
156	Beyçelik Gestamp Kalıp
157	Schneider Elektrik
158	CMS Jant
159	Tırsan Treyler
163	Coşkunöz Metal
166	Yazaki Otomotiv
168	Hema Endüstri
183	Maxion İnci Jant
196	Federal-Mogul Piston

Yarım asra yakın bir geçmişi olan ve Türk ekonomisinin mi-henk taşı niteliğindeki kuruluşları belirleyen **ISO 500** listesi açıklan-dı. Listede, otomotiv sektörünün öncü sivil toplum kuruluşu Taşıt Araç-ları Yan Sanayicileri Derneği (TAYSAD)'ın da 49 üyesi yer aldı. Konuya ilişkin açıklamalardaki TAYSAD Başkan-ı Dr. Mehmet Dudaroğlu, "Kuruluşların kendi üretmiş olduğu ürünlerden yaptığı satışların baz alınarak belirlendiği **ISO 500** listesi, sanayi sektörünün adeta röntgeni niteliğindedir. Dolayısıyla böylesi önemli bir listede 49 üye kuruluşumuzun yer alması, Türk ekonomisine ciddi bir katma değer sağladıklarının en önemli göstergesidir" dedi. Başkan Dudaroğlu, Türkiye sanayisinin 2014 yılında bir önceki yıla göre yüzde 2,9

Mehmet Dudaroğlu

büyüdüğünü aktardı.

BÜYÜKLÜKTE PAYIMIZ VAR

Dr. Mehmet Dudaroğlu, "Sanayi sektörü ise 2014 yılını yüzde 3,5 büyüme ile tamamladı. Türkiye'nin hem kuzeyi hem de güneyinde yaşanan ekonomik problemler, hem gelişmekte olan hem de gelişmiş ülkelerin büyüme performanslarının yavaşlamasının Türkiye'yi etkilemesi, Türkiye'nin en önemli ticaret ortakları AB ülkeleri olması nedeniyle Euro'nun ABD Doları karşısında değer kaybı yaşaması gibi sebeplerle her açıdan çalkantılı bir yıl olmasına rağmen, 21 çeyrek boyunca üst üste büyüme başarısı gösteren Türkiye, 22'inci çeyrekte de istikrarlı büyümesini sürdürdü. Bu başarıda TAYSAD üyesi sanayi kuruluşlarının katkısı göz ardı edilemez" diye konuştu.